

07.10.2020

UKA2020/24

Uunga siunnersuut: Illuliortiternernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2020-meersoq. (Nutaanik inissialiornissamut taarsigassarsiarititat taamaallaat inunnut taarsigassarsiaritinneqartassapput aammalu inuit inissiamut ataatsimut taamaallaat taarsigassarsisinnaallutik)
(Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq)

Illuliortiternernut aningaasalersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat suli ullulernerqaranilu ukiulernerqanngitsoq Siumumi eqqartorluareerlutigu siunnersuut imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

Ukiakkut 2017-imi Illuliortiternernut aningaasalersuisarneq pillugu maani Inatsisartuni partiit tamaavitta isumaqataaffigisatsinnik aammalu tamatumap aallaavigisaanik ataatsimiisitaliap susassaqtup suliaqarsimanerani isumaqatigiilluinnartup isumaliuutissiissutaa aallaavigalugu inatsit atuutilersinneqarpoq.

Taamani inatsississatut siunnersuutip siunertaa ajunngitsutut isumaqarfigisarput, tassalu sinerissamut sanaartornerup siammarnunissaa, maanna paasivarput suli pitsaanerulersinneqarsinnaasoq. Taamaattumik maanna Naalakkersuisut inatsississatut siunnersuutaat Siumumiik tamakkiisumik isumaqatigaarput.

Siumup anguniarpaa kikkut tamarmik pitsaasumik ineqarsinnaanissaat. Aammattaaq Siumumi anguniagaraarput nunatsinni innuttaasut amerlanerujussuit namminneq initaarnissaannut aqutissiuussinissaa, soorlu assersuutigalugu piginneqatigiilluni (andelsboliger) imaluunniit nammineerluni illuliorsinnaanerit aqutugalugit il.il. Tassa maani nunami najugallit aammalu innuttaasut atorluagassaannik. Siumumiillu erseqqissaatigilarput ataatsimilluunniit avataaniit aningaasaliisartut imaluunniit namminersortut aningaasaateqarluartut nunatsinni ingammillu maani Nuummi aningaasaliillutik sanaatorniarnerat ajattorniariipput. Taamaangilaq. Kisianniliuna innuttaasut aningaasaataat innuttaasunut maani nunatsinni najugaqartuniit atornerqarnissaata annerpaaffissaaniitinnissaa sulariniariipput. Aningaasaatillillu aammalu namminersortut namminneq inissialiorniartut aningaaseriviit allallu aqutit atorlugit namminneq periarfissaqarnerat aamma suli atuuppoq.

Ukiuni kingullerni maani Nuummi sanaartornerujussuaq tamatta arajutsisimannngilarput. Sanaartortorpassuillu tasaanerupput namminersortut aammalu avataaniik aningaasaliisartut inissialiortortitsisorpassuit. Tamanna immiini ajunngitsortaqrpoq, kisiannili Siumumi isumaqarpugut inuiaqatigiit aningaasataannik, taamak annertutigisumik aningaasaateqareersut sanaartornermi aningaasaliissutinik annertoorujussuarmik iluaqusersorneqarlutik ingerlatsineq maanna Naalakkersuisut inatsississatut siunnersuuteqarnermikkut unitsinniagaat isumatusaarnerusoq.

Siumumiik naatsorsuutigilluinnarparput sukaterinermi aamma siunnerfik tassalu sinerissami Nuup avataani sanaartornerit suli annerulernissaat anguneqassasoq. Taamaasiornerullu aamma

sanaartornermi massakut akit qaffasittorujussuartunngorsimasut, km²-imullu akit apparsarnissaat anguneqartariaqaleramat. Tamatumallu ilutigisaanik ineqarnermut akit appasinnerusut anguneqarsinnaallutik.

Illuliortiternermut aningaasalersuineq massakut kommuniniit aqunneqalersimasoq Siumumiit ajorinngilarput, kisiannili isumaqarpugut aningaasaliissutit eqqortumik atorneqarnissaat qulakkeerneqarlunilu misissorluarneqartariaqartoq. Tassami pissutsimmi piviusut aallaavigalugit Siumumi ilisimalersimagatsigu innuttaasut ilarpassui illutaarnissaminnut qinnuteqartarsimagaluartut kommuniniit akineqartarsimasut, aningaasaliissutit nungunneqareermata illutaarniarnissaat akuerineqarsinnaanngitsaq. Taamaattumik Naalackersuisut piunaffigiumavagut qulaajarneqassasoq ilumut illuliortiternermut aningaasaliissutit nungunneqartarnersut aammalu eqqoretumik atorneqartarnersut piaartumik qulaajaasoqassasoq, matumanilu kommunit qanimut suleqatigalugit aqqinneqartariaqartoq, taamaasilluni innuttaasut eqqortumik sullinneqarnissaat minnerunngitsumillu sinerissami nunaqarfinnilu sanaartorsinnaaneq annerulernissaanut aqqutissiuusseqataanissaat anguneqarniassamat. Naalackersuisunullu aamma piunassarissavarput innuttaasuunut illutaarniarnerminnut kiisalu ineqarnermut tunngasut periarfissat assigiinngitsut pillugit qaammarsaaneq annertunerusumik piaartumik ingerlateqqullugu.

Naggataatigut aamma Siumumiik kissaatigeqaarput sinerissami illuliortiterneri aamma inuusuttunut inissiat pilersinnissaat sulissutigineruqqullugu. Inuusuttorpassuaqarmat ukioqqortusereeraluarlutik suli angajoqqaaminni ilaqtaminniluunniit najugaqartunik. Assersuutigiinnarllugu aasaq Tasiilami takuarput illunnguami marlunnik sinittarfilimmi ilaqtariit inuit 15-it ataatsimut najugaqartut. Ineqarniarnikkut pissutsit imaannaanngitsut aamma nunatta avannaani allanilumi atuupput. Taamaattumik inuusuttut mininneqannginnissaat sulissutini ilaasariaqarpoq.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut ataatsimiititaliami sukumiisumik suliarineqarnissaanut ingerlatipparput.

Erik Jensen
Siumut